

Van pakhuys tot Fenix

Fenixloods getransformeerd tot kunstmuseum over migratie

PROJECTGEGEVENS

project
Fenix
opdrachtgever
Droom en Daad
architect
MAD Architects
uitwerkend architect
EGM architecten
restauratiearchitect
Bureau Polderman
constructeur
IMd raadgevende
Ingenieurs
aannemer
Dura Vermeer Bouw
Heyma
betonherstel
Vogel
oplevering
2025

De Fenixloods in Rotterdam, een indrukwekkend industrieel monument, heeft een nieuwe bestemming. Wat ooit een bakermat van bedrijvigheid was, wordt nu omgetoverd tot een moderne ruimte, die haar geschiedenis in ere houdt: Fenix, een kunstmuseum over migratie. De bestaande betonnen constructie was in de loop der tijd flink aangetast, onder meer door ongelijke zettingen. Dankzij slimme constructieve ingrepen en het nodige herstelwerk voldoet de betonconstructie aan de hoge eisen die een museum stelt.

De Fenixloodsen, gebouwd in 1923 aan de Maas in Rotterdam-Katendrecht, waren ooit één gebouw dat Loods San Francisco heette.

Het 360 m lange gebouw was een van de opslagfaciliteiten van de Holland-Amerika Lijn en stond destijds bekend als een van de grootste pakhuizen ter wereld (foto 2 en 3). In de Tweede Wereldoorlog liep het gebouw grote schade op door bombardementen. Bij een grondige verbouwing in 1954 werd de loods omgedoopt tot twee afzonderlijke gebouwen: Fenixloods I en II.

In opdracht van Droom en Daad is Fenixloods II nu getransformeerd tot Fenix, een museum met een vloeroppervlak van circa 16.000 m². Het pronkstuk van het museum is de tornado (fig. 4), een loopbrug die leidt naar een observatiedek (zie kader 'Tornado'). Hoewel dit onderdeel de publiekstrekker lijkt te zijn, is het museum zelf gevestigd in het historische pakhuys. Het imposante betonnen skelet, een eeuw geleden gebouwd, vormt een schitterend decor voor het museum.

Naast een zorgvuldige restauratie, waarbij kosten noch moeite zijn gespaard,

zijn diverse constructieve herstelwerkzaamheden uitgevoerd en toevoegingen aan het bestaande casco gerealiseerd. Na een ontwerp- en bouwtraject van zeven jaar opent het museum in mei zijn deuren voor het publiek.

Opbouw bestaand casco

Het oorspronkelijke casco bestaat op de begane grond uit zware spanten met kolommen van 700 x 700 mm² bij de gevels en 700 x 1000 mm² in pandig (foto 6). De eerste verdiepingvloer bestaat uit liggers van 1400 mm hoog. Voor de dakverdieping zijn kolommen van 500 x 600 mm² en dakbalken van 1000 mm hoog gebruikt. Samen vormt dit een robuust ogend geheel.

Van de grote overspanningen kon handig gebruik worden gemaakt in het functionele ontwerp. De vloerbelasting voor de verdiepingvloer was berekend op een nuttige vloerbelasting van 1000 kg/m², wat voor de toenmalige functie van het gebouw een hoge waarde was. In het verdragende vloer, gel maar was gefunde Stelcon-platen op zand. Gezien de grote

[Lees verder >](#)